

Linnea Varamäki

Katsaus vuoteen 2022

Lahden Yliopistokampus
LAHTI UNIVERSITY CAMPUS

Vuonna 2022 yliopistotoiminta kasvoi monilla tärkeillä mittareilla katsottuna: euromääräinen volyyymi nousi yli 18 miljoonan ja opiskelijoiden lukumäärä ylitti ensimmäistä kertaa tuhannen henkilön rajapyykin. Henkilökuntaan kuului vuoden lopussa yhteensä jo 229 tutkijaa tai asiantuntijaa

Yliopistot lukeutuvat alueen merkittäviin TKI-toimijoihin niin euromääräisesti – vuonna 2022 TKI-hankkeiden volyyymi lähes kaksinkertaistui 8,1 miljoonaan euroon - kuin verkostoitumisensakin puolesta. Helsingin yliopisto ja LUT-yliopisto olivat vuoden aikana mukana yli 40 TKI-hankkeessa, joiden yhteenlaskettu yhteistyökumppanimäärä oli yli 170. Tämän lisäksi yliopistot ja yksittäiset tutkijat tekevät vuosittain huomattavan määrän muuta kuin hankemuotoista yhteistyötä alueellisten toimijoiden kanssa.

Ripeästi kasvavalle määrälle yliopistolaisia järjestettiin vuoden aikana tilaisuuksia kohdata toisiaan ja alueen muita toimijoita, jotta tiedeyhteisö voisi entistä paremmin kasvaa ja voida hyvin alueella. Yhteiset aamukahvit ja kesätapahtuma Niemen kampuksella tarjosivat virkistävää vaihtelua koronavuosien etäpalavereille.

Erityisesti LUT-yliopiston kasvavat tutkimusryhmät ovat tuoneet alueelle huomattavan määrän väitöskirjatutkijoita. Uransa alkupäässä olevilla henkilöillä ei välttämättä ole vielä kovin laajoja verkostoja, etenkin tietyllä alueella. Yliopistokampuksen tuella nuorten tutkijoiden avuksi perustettiin **väitöskirjatutkijoiden verkosto**, joka on tehnyt mm. yritysvierailuja ja tavannut toisiaan vertaistuen ja rentoutumisen merkeissä.

Korkeakoulut järjestivät yhdessä kumppaniensa kanssa kohtaamisen paikkoja myös tutkinto-opiskelijoille. **Lahti Venture Program** -haastekurssista järjestettiin kaksi toteutusta. Niissä yhteensä yli 60 opiskelijaa ratkoi paikallisten yritysten oikeita liiketoimintahaasteita monitieteisissä tiimeissä. Kansainvälinen kesäkoulu teki puolestaan **planetaarisen terveyden** teemoja tutuksi yli 50 opiskelijalle.

Alueellinen tiedekasvatustoiminta jatkoi laajentumistaan. Kokonaisia ikäluokkia tavoittavan **Lahden JunnuYliopiston** toisena toimintavuotena kaikki sen kokonaisuudet olivat käytössä syksyn alusta lähtien. Etenkin eskareiden Vesitutkimuksia-kokonaisuus löysi paikkansa koulujen arjessa ja kokonaisuus sai hyvää palautetta. Vuoden 2022 suuri ponnistus oli Veden armoilla - tiedetapahtuman järjestäminen, johon osallistuivat kaikki Lahden kaupungin lukioiden toisen vuosikurssin opiskelijat.

JunnuYliopisto on herättänyt paljon kiinnostusta myös Lahden kaupungin ulkopuolella. Vuoden aikana käytiin keskusteluja toiminnan laajentamisesta muihinkin Päijät-Hämeen kuntiin ja Kouvolaan. Yhteensä JunnuYliopiston ja Päijät-Hämeen LUMA-keskuksen tiedekasvatustoimintaan osallistui yli 3000 lasta ja nuorta.

Yliopistot ja Lahden kaupunki olivat tiiviisti mukana Päijät-Hämeen hyvinvointialueen koordinoimassa, seudun terveys- ja ympäristötavoitteet yhdistävässä **Luontoaskel terveyteen** -ohjelmassa. Vuoden aikana vahvistettiin teemoihin liittyviä tutkijaverkostoja ja valmisteltiin uutta tutkimusta.

Lahden tiedepäivän 20-vuotissyntymäpäivä kruunasi plusmerkkisen vuoden keräten noin 500 kävijää Mikkulankadulle ja saman verran etäyhteyksien päähän.

LUT-yliopisto

Tutkimus

Puhdas energia, vesi ja ilma ovat elämän edellytyksiä, joihin LUT-yliopistossa etsitään ratkaisuja tekniikan ja talouden osaamisella. LUT auttaa yhteiskuntaa ja yrityksiä uudistumaan kestävästi. Kampukset sijaitsevat Lappeenrannassa ja Lahdessa. LUT-yliopiston kaikki kolme tiedekuntaa – insinööritieteiden (LENS), energiajärjestelmien (LES) ja kauppakorkeakoulu (LBS)- toimivat Lahden kampuksella. LUT-yliopiston Lahden kampuksella vuonna 2022 työskenteli 23 professoria ja henkilökuntaa oli yhteensä 193.

Yliopiston tutkimusryhmien kasvu jatkui vuonna 2022. Suomen ensimmäinen sähköisen liikenteen professorina Lassi Aarnivuori aloitti tehtävässään alueen yritysten, säätiöiden ja kaupungin tukemana. Marjatta ja Eino Kollin säätiön tukemat biotalouden neljä professuuria jatkoivat tutkimusryhmiensä kasvattamista. LUT Kauppakorkeakoulussa aloitti Jalo ja Anja Paanasen tukemana myynnin professorin tehtävässä Jarkko Niemi sekä alueen Osuuspankkien tukemana työelämäprofessorina Sami Sykkö. Lisäksi Digital Systems professuurin haku käynnistyi loppuvuodesta 2022.

Uusi teollisuuden tarpeita palveleva kuitutekniikan tutkimuslaboratorio avattiin Lahteen marraskuun alussa. LUTin ja ANDRITZ Oy:n yhteistyön myötä Lahden kampuksen laboratoriotoiminta laajenee ja laitekanta monipuolistuu huomattavasti. Uusi kuitutekniikan tutkimuslaboratorio vahvistaa alueellista biotalousklusteria ja tukee uuden liiketoiminnan syntyä ja kasvua.

Lisäksi vuoden aikana toteutettiin kymmeniä tutkimushankkeita, kuten Työsuojelurahaston ja PHP Säätiön rahoittama Tuottavuutta liiketoiminta-analytiikalla -hanke, jota johtaa Lahden kampuksella työskentelevä apulaisprofessori Henri Hussinki. Jo vuosia jatkunut digitalisaation mahdollisuuksien ja vaikutusten tutkimus teollisuuden prosesseissa, hoito- ja hoivapalveluissa sekä esimerkiksi kivijalkayritysten liiketoiminnassa on entisestään vahvistanut tuotantotalouden tutkimusta Lahdessa ja lisännyt yhteistyötä alueen yritysten ja organisaatioiden kanssa.

Yliopistokampusyhteistyö on avannut ja avaa mahdollisuuksia yhteisiin hankkeisiin ja tutkimukseen Helsingin yliopiston kanssa, josta konkreettisena esimerkkinä käynnistynyt ilmakehätieteen yhteisprofessori Helsingin yliopiston ja LUT-yliopiston välillä.

Opetus

Koulutuspuolella erityisesti kandidaatin ohjelmien opiskelijamäärät kasvoivat merkittävästi uusien vuosikurssin myötä. Vuoden aikana käynnistyivät sähköisen liikenteen ja Digital Systems and Service Development maisteriohjelmat sekä tuotantotalouden kandidaatin ohjelma. Lahden kampuksen opiskelijamäärä ylitti ensimmäisen kerran 1000 opiskelijaa syksyllä 2022. Selkeästi suurimpana koulutusalanana on ohjelmistotekniikka. Kokonaisuudessaan LUT-yliopistolla on kahdeksan maisteriohjelmaa (yksi kauppätieteissä ja seitsemän tekniikassa) sekä kolme kandidaatin ohjelmaa Lahden kampuksella. Opiskelijaelämän osalta kiltatoiminta vauhdittui merkittävästi, kun Aether-kilta pääsi omiin kiltatiloihin.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Yliopiston tavoitteena on houkutella Lahteen LUTin strategiaan yhteensopivia yrityksiä sekä alueen nykyisten yritysten kasvun edistäminen yhdessä LAB-ammattikorkeakoulun kanssa. Tavoitteessa onnistettiin laajalla rintamalla, kun LUTin ja Andritzin laboratorioyhteistyö käynnistyi, yritysten entistä tiiviimpi kytkeminen mukaan Lahden kampuksen koulutuksiin onnistui yritysvierailujen ja vierailuluentojen avulla sekä opiskelijoille suunnatun rekrytointitapahtuma Career Expo toteutuksella. Lisäksi vuoden vaiheessa käynnistyi Tulevaisuuden osaajat -ohjelma, jossa yli 30 alueen yritystä sitoutuvat palkkamaan kesätöihin, harjoitteluihin ja lopputyöpaikkoihin yleensä yli 500 korkeakouluopiskelijaa. Tulevaisuuden osaajat on alueen pitovoiman kannalta merkittävä uusi avaus, jolla Lahdessa opiskelevat korkeakouluopiskelijat kiinnitetään alueelle ja alueen yrityksiin. Yritysten lisäksi ohjelmassa on mukana Päijät-Hämeen liitto ja Lahden kaupunki.

Asukaslähtöiset kehittävät kokeilut ja monikerroksellinen tiedon keruu Mukkulassa -hanke on onnistunut esimerkki monitasoisesta, systemaattisesta ja vahvasta yhteistyöstä, jota LUTin tuotantotalouden erikoistutkijat Anne Pässilä ja Satu Parjanen LAB-ammattikorkeakoulun kaupunkisuunnittelun ja muotoilun opettajien ja opiskelijoiden kanssa ovat rakentaneet Lahden kaupungin toimijoiden ja Mukkulan alueen toimijoiden kanssa ja välille. Lahden kaupungilta mukana on ollut yhdyskuntasuunnittelijoita, vuorovaikutussuunnittelijoita sekä asuntoasiainkoordinaattori; Mukkulan alueelta mm. kirjaston, nuorisotalon, koulun, vammaispalvelun päivätoimintakeskuksen henkilöstöä, seurakunnan ja alueen yhdistystoimijoita.

Täydennyskoulutustarjonnassa oli alueen yritysten ja organisaatioiden tarpeisiin suunnittelut Hankintojen johtamisen ja Controllorin asiantuntijaohjelmat sekä lukuisia itseopiskeluverkkokursseja. Lisäksi Lahdessa toteutettiin Teknoware Oy:lle yritysکوhtainen koulutuskokonaisuus.

Helsingin yliopisto

Helsingin yliopiston 11 tiedekunnasta toimivat Lahdessa bio- ja ympäristötieteellinen, humanistinen, lääketieteellinen, matemaattis-luonnontieteellinen, valtiotieteellinen ja vuodesta 2023 alkaen maatalous-metsätieteellinen tiedekunta.

Tutkimus

Bio- ja ympäristötieteellisen tiedekunnan tutkimustoiminta jakautui kahteen pääteemaan: ympäristön kunnostus ja suojelu sekä kaupunkiluonto ja ekosysteemipalvelut.

Ympäristön kunnostus ja suojelu -teemaan liittyvistä hankkeista tutkittiin mm. pilaantuneen pohjaveden ja maaperän puhdistamista sekä elintarviketeollisuuden sivuvirtojen hyötykäyttöä. Vuonna 2022 saatiin päätökseen kolme hanketta: TANIA (EU Interreg Europe) ja NANORAUTA (EAKR) sekä Suomen Kulttuurirahaston rahoittama ETSIVÄT-hanke (HAMK ja Aalto yliopisto - yhteishanke). Soilia maaperätutkimusasema on ollut avainasemassa TANIA- ja NANORAUTA-hankkeiden pilot-mittakaavan testeissä samoin kuin Virus aerosoli-tutkimuksessa. Teeman alla jatkuvia hankkeita ovat mm. KIERTOKUJA (EAKR 2021-2023; LADEC ja Aalto-yliopisto yhteishanke), Biosykli (EAKR) ja ABC-health (Jane ja Aatos Erkon säätiö). Lake Ecosystem Dynamics -tutkimusryhmä puolestaan jatkoi tutkimuksia Lahden Kymijärven pilottihankkeessa.

Kaupunkiluonto ja ekosysteemit -teeman puitteissa jatkettiin tutkimusyhteistyötä Lahden kaupungin kanssa liittyen kaupunkivieral alueiden ekosysteempipalveluihin. NATUREWELL - Luonnon virkistyskäytön terveys- ja hyvinvointivaikutukset – tutkimus kaupunkinuorista (Suomen Akatemia 2019–2025) -hankkeessa toteutettiin tutkimusosio yhteistyössä lahtelaisten koulujen, Suomen Urheiluopiston, Lahden kaupungin, LUT-yliopiston ja Suomen Diakoniaopiston kanssa. EU-rahoitteinen HEDIMED, jonka tavoitteena on löytää keinoja immuunivälitteisten sairauksien ennalta ehkäisemiseksi, jatkui myös. Urban Biodiversity Lab ja Urban Ecosystems -tutkimusryhmien kohteena olivat erityisesti Lahden kaupunkilinnusto ja -niityt.

Valtiotieteellisen tiedekunnan sosiaaligerontologisessa tutkimuksessa jatkuivat vuonna 2020 aloitetut ikäihmisten hyvinvointiin liittyvät tutkimushankkeet muistisairaiden elämän loppuvaiheen hoidosta ja palvelusetelin käytöstä asumispalveluissa. Molemmat hankkeet toteutetaan yhteistyössä Päijät-Hämeen hyvinvointialueen kanssa.

Kansainvälisen soveltavan estetiikan instituutin tutkimustoiminnan painopisteet olivat arjen estetiikka ja ekologinen estetiikka. Arjen estetiikassa keskeistä on ollut kansainvälinen yhteistyö: KSEI oli keskeisesti mukana perustamassa laajaa eurooppalaista Everyday Aesthetics Network -verkostoa. Ekologisen estetiikan teos Ympäristönmuutos ja estetiikka perustuu osittain vuonna 2020 järjestettyyn KSEIn syysseminaariin. KSEIn tutkija on mukana kirjan toimittajakunnassa ja kirjoittajana.

Lääketieteellisen tiedekunnan kuntoutuksen professori Marja Mikkelsen oli mukana suunnittelemassa LT Hanna Haverin vetämää ”Luontoläheiset menetelmät tavanmaisten terapioiden tukena AVH-kuntoutuksen edistämiseksi” -tutkimusta sekä mukana LL Niko Korven tutkimushankkeessa liittyen kuntoutuksen palvelumallien tutkimukseen.

Osana Päijät-Hämeen LUMA-keskuksen asiantuntija FM Noora Kivikon tiedekasvatuksen liittyvää väitöskirjatutkimusta Helsingin yliopisto ja Asikkalan kunta valmistelivat hankkeen, jossa tutkitaan maantiedon oppimista, sekä kehitetään maantiedon opetusmenetelmiä ja toimivaa tiedekasvatusmallia Asikkalan kunnalle.

Matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan toiminta laajeni Lahden alueelle professori Michael Boy aloitettua tehtävässään.

Opetus

Bio- ja ympäristötieteellinen tiedekunta toteutti y-kandin ja ECGS-maisteriohjelman (Ympäristömuutos ja Globaali kestävyys) opetusohjelmien mukaista tutkimusperusteista opetusta Lahdessa keskittyen sekä laboratorio-opetukseen (kemia, ekotoksikologia, ympäristöbiotekniikka) että hybridiopetukseen (kaupunkitutkimus, ympäristöbiotekniikka, ympäristökemia, kaupunkiekotoksikologia).

Päijät-Hämeen LUMA-keskus toteutti luonnontieteisiin painottuvaa, monialaista tiedekasvatusta Lahden ja lähikuntien alueella ja oli mukana kehittämässä alueellista tiedekasvatustoimintaa. Tiedeluokka SOLU tarjosi opetussuunnitelmia tukevia LUMA-opetussisältöjä varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle lähiopetuksena. Nykyään osana Lahden JunnuYliopiston toimintaa toteutettava ”LUMA-tutkimuksia Tiedeluokka SOLUssa” toi kaikki lahtelaiset ysit luonnontieteiden äärelle ja lukiolaisille tarjottiin erikoiskursseja yhteistyössä Lahden lyseon LUMATE-linjan kanssa. Alueen

lapsille toteutettiin lähikerhotoimintaa ja minkä lisäksi virtuaalinen Tiedekerho Online tavoitti osallistujia Lahden lisäksi myös ympäristökunnista ja kauempaakin. Kesäkuussa Niemen kampuksella järjestettiin kolme LUMA-kesäleiriä. Päijät-Hämeen LUMA-keskuksen toiminta tavoitti vuonna 2022 lähes 3000 lasta ja nuorta.

Humanistinen tiedekunta järjesti Avoimen yliopiston puitteissa Ympäristöestetiikan perusteet -kurssin, joka osoittautui hyvin suosituksi. Junnuyliopistoa varten tehty opetuspaketti on valmis pilotointiin.

Paikallisten korkeakoulujen asiantuntijat vetivät työpajoja Lahden lukiolaisten Veden armoilla -tapahtumassa, heidän joukossaan kaksi HY:n valtiotieteellisen tiedekunnan tutkijaa. Tapahtumaan osallistui yli 600 lukiolaista.

Lääketieteellisen tiedekunnan kuntoutuksen syventävä kurssi toteutettiin osittain Lahdessa. Kurssi on moniammatillinen ja siihen osallistuu lääketieteen, psykologian, logopedian opiskelijoita, sote-maisteriopiskelijoita ja sosiaalityön opiskelijoita.

Yhteiskunnallinen vuorovaikutus

Helsingin yliopiston koulutus- ja kehittämisspalvelut HY+ teki yhteistyötä Lahden kaupungin ja alueen eri toimijoiden kanssa. Lahden Euroopan ympäristöpääkaupunkivuoteen liittyvää Ymmärrä ympäristöä -verkkokurssia täydennettiin ja sille osallistui noin 100 henkilöä. Kurssia käytettiin myös Lahdessa järjestetyn kansainvälisen kesäkoulun opetusmateriaalina. Hämeen ELY-keskuksen rahoittamaan työvoimapoliittiseen Kiertotalouden asiantuntija -täydennyskoulutukseen valituista 13 henkilöstä noin puolet työllistyi jo ennen aloitusta tai koulutuksen aikana. Seuraava toteutus 2023. Alueella järjestettiin myös opetusalan henkilöstökoulutuksia: Yhteistyössä alueen tutkijoiden ja hyvinvointitoimijoiden kanssa suunniteltu ”Taide- ja elämyspedagogiikka lasten ja nuorten osallisuuden ja hyvinvoinnin edistäjänä” -koulutus ja osa ”Johtajuus tulevaisuuden haasteissa (KAJO3)” -koulutuksesta.

Bio- ja ympäristötieteellisen tiedekunnan tutkijat tekivät yhteistyötä alueellisten kumppaniensa (mm. Vesijärvisäätiö) kanssa sekä kirjoittivat paikallismediaan populaareja tekstejä.

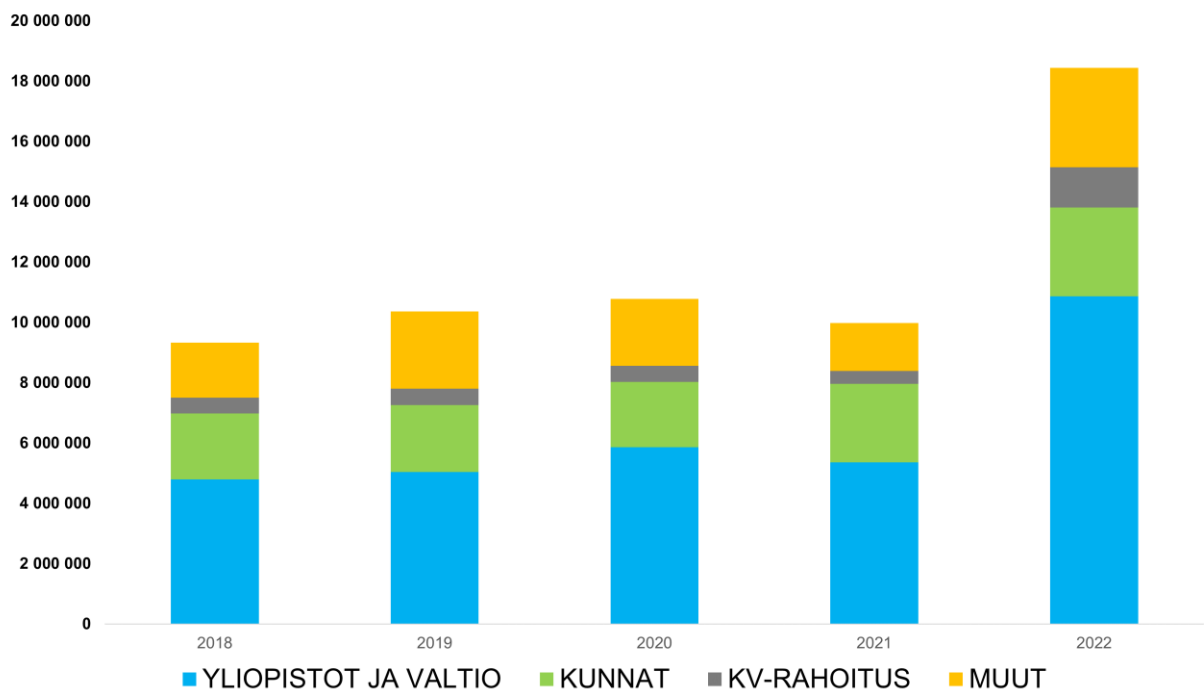
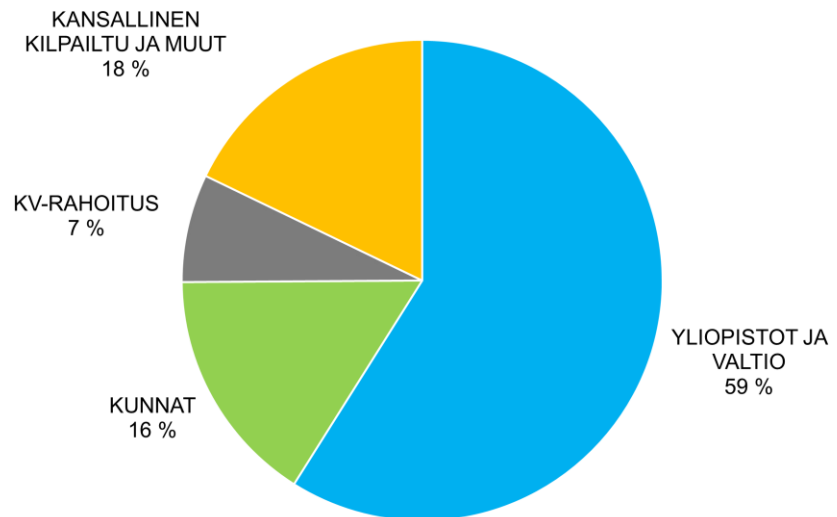
Humanistisen tiedekunnan tutkijat järjestivät ”Ekologisen estetiikan mahdollisuudet ja haasteet”-session Lahden tiedepäivään. Neljän tutkijan sessio onnistui tavoittamaan yleisöä ja herättämään keskustelua.

Osana valtiotieteellisen tiedekunnan tutkimushanketta järjestettiin ”Sosiaaliset hautajaiset vai elossa edelleen? Keinoja kutsua toimijuutta esiin hoivakodissa” -seminaari Lahden Tiedepuistossa. Avoin seminaari keräsi yli 100 osallistujaa.

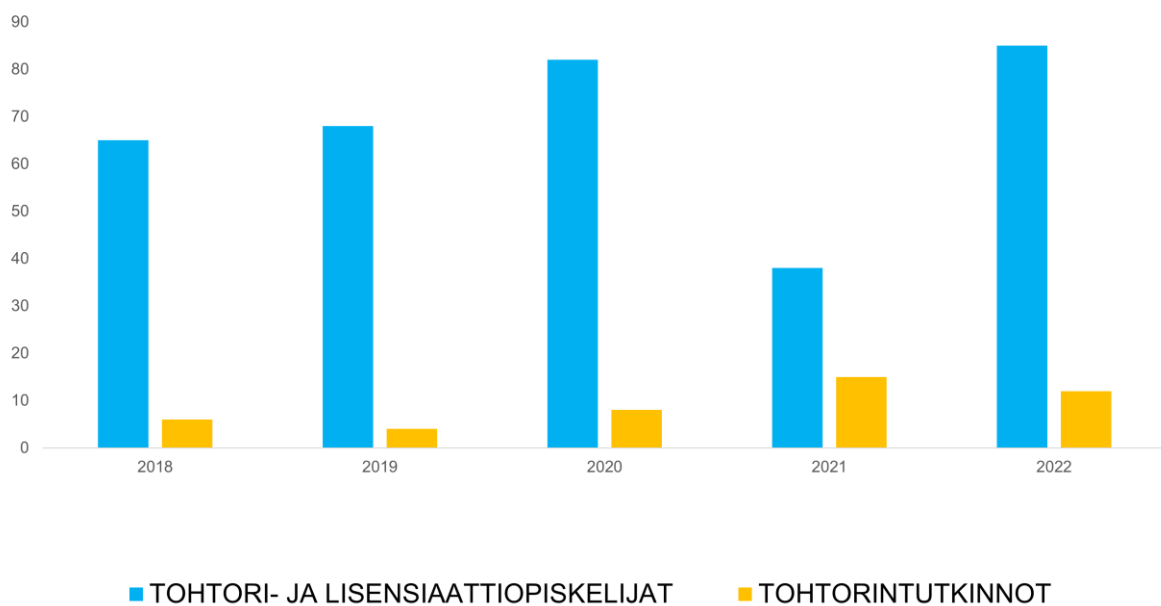
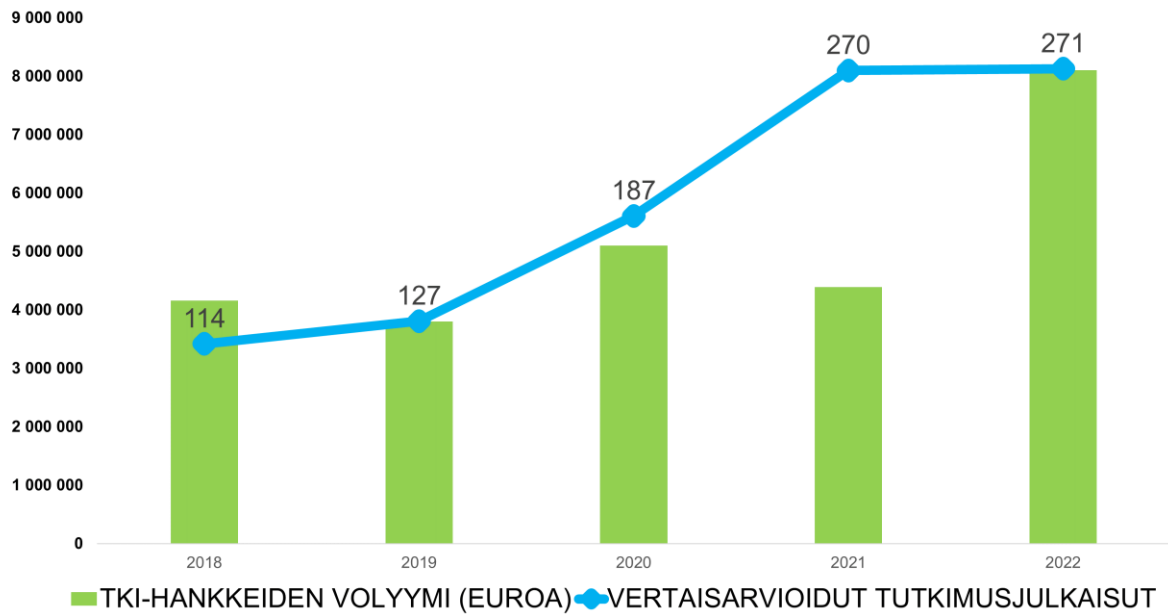
Lääketieteellisen tiedekunnan professori Marja Mikkelsen osallistui kuntoutusta sivuaviin kehittämishankkeisiin alueella sekä piti esityksen Lahden tiedepäivässä

Toiminnan volyymi ja rahoituslähteet

TOIMINNAN
KOKONAISVOLYymi
18
MILJOONAA EUROA

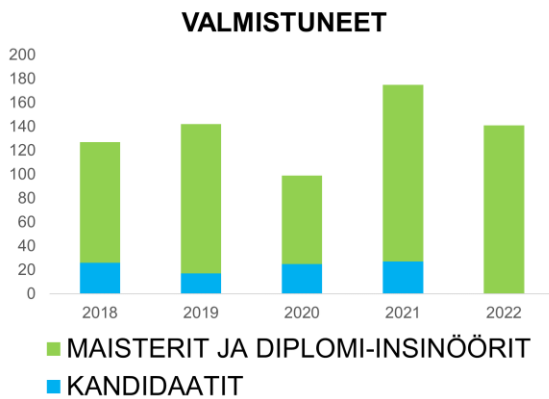

Tutkimus

Opiskelijat ja henkilöstö

1115 TUTKINTO-OPISKELIJAA LAHDESSA

556 TÄYDENNYSKOULUTUKSEEN OSALLISTUNUTTA

33 980 SUORITETTUA TUTKINTOVAATIMUSTEN MUKAISTA OPINTOPISTETTÄ

3 223 SUORITETTUA AVOIMEN YLIOPISTON OPINTOPISTETTÄ

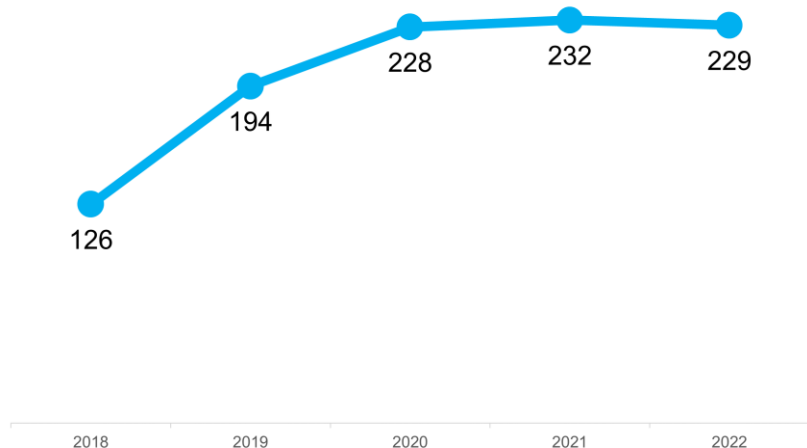
HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ 229

TUTKIMUS- JA OPETUSHENKILÖSTÖ

103

MUU HENKILÖSTÖ

126

www.lahdenyliopistokampus.fi

Twitter: @uclahti

Facebook: @uclahti

instagram: @lahdenyliopistokampus

Lahden Yliopistokampus
LAHTI UNIVERSITY CAMPUS